

Ügyiratszám: MN/301-10/2014.
Tárgy: műsorszámok korhatári kategóriába
sorolása
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefon: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

60/2014. (I. 21.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) a Chello Central Europe Zrt. (1139 Budapest, Lomb u. 23-27., a továbbiakban: Médiaszolgáltató) műsorszámok előzetes klasszifikációjára irányuló, 2014. január 7-én benyújtott kérelmére lefolytatott hatósági eljárásában, a kérelemhez csatolt DVD lemezekon látható hang- és képfelvétel alapján megállapította, hogy

- I. az *Emberrablás és váltságdíj 1. és 2., az Agyó, Texas, az Ip Man: A nagymester és az Ip Man: A legenda születése* című műsorszámok a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatár-kategóriába,
- II. az *Ip Man: A becsület útján* című műsorszám az Mttv. 9. § (6) bekezdése szerinti V. korhatár-kategóriába

tartozónak minősül.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata a határozat közlésétől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: bíróság) címzett, a Médiatanácsához (1088 Budapest, Reviczky u. 5.) három példányban benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresetlevélben a keresettel támadott határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság 30 napon belül tárgyalás tartása nélkül bírálja el, a keresetlevélben tárgyalás tartása kérhető.

Indokolás

Az Mttv. 9. § (1) bekezdése értelmében a lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató valamennyi, általa közzétenni kívánt műsorszámot a közzétételt megelőzően az Mttv. 9. § (2)-(7) bekezdés szerinti kategóriák valamelyikébe köteles sorolni.

Az Mttv. 9. § (9) bekezdése szerint a médiaszolgáltató kérelmére – igazgatási szolgáltatási díj megfizetése ellenében, a műsorszám átadásától számított tizenöt napon belül – a Médiatanács az Mttv. 182. § e) pontjában foglalt hatáskörében a műsorszám kategóriába sorolásáról hatósági határozatot hoz.

A Médiaszolgáltató a Médiatanácsához 2014. január 7-én érkezett kérelmében a rendelkező részben felsorolt filmalkotások DVD adathordozón megküldött, vágott, lerövidített változatának előzetes korhatári besorolását kérte az Mttv. 9. § (9) bekezdése alapján.

A Médiaszolgáltató a kérelmében jelezte, hogy álláspontja szerint a műsorszámok a IV. korhatár-kategóriába tartoznak.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság egyes eljárásainak igazgatási szolgáltatási díjairól és a díjfizetés módjáról szóló 5/2011. (X. 6.) számú NMHH rendelet 17. § (1) bekezdése szerinti igazgatási szolgáltatási díjat, műsorszámonként 20 000 Ft-ot, azaz összesen 120 000 Ft-ot a Médiaszolgáltató igazoltan megfizette, így a Médiatanács a kérelem alapján az Mttv. 182. § e) pontjában biztosított hatáskörében hatósági eljárást folytatott le, és a műsorszámok tekintetében az alábbiakat állapította meg:

I. Emberrablás és váltságdíj 1

A műsorszám műfaja: thriller/krimisorozat
Származási ország: Egyesült Királyság
Gyártási év: 2011.

A műsorszám tartalma:

Dominic King főállású túsztárgyaló, aki az életét kockáztatva tárgyal bűnözőkkel, terroristákkal vagy emberrablókkal, hogy visszaadja ügyfeleinek elrabolt családtagjukat. King rutinos a szakmában, mindig élve hozta ki a túszoikat a veszélyzónából, egyetlen kivétellel. A férfit megviseli a kudarc, mindeközben nehéz időket él át a magánéletében is. Ekkor kap egy mindennaposnak tekinthető megbízást, ami hamarosan nemzetközi krízishelyzetté női ki magát, melyből már nem hagyhatja ki a helyi hatóságokat sem. A főszereplő kénytelen szembenézni saját félelmeivel és gyengeségeivel is, miközben az elrabolt Naomi Shaffer gyógyszerkutató, illetve lánya életéért küzd. Naomit fegyveresek állítják meg, majd magukkal vonszolják. Az amatőr emberrablók készek üzletet kötni Kinggel, amikor feltűnnek profi társaik, akik ismételtelen elrabolják Naomit. Naomi könyörtelen bánásmódban részesül, később megpróbál megszökni. Eközben King és Shaffer fogvatartója megegyeznek a váltságdíj összegében, így a kutatónő bízhat abban, hogy rövid időn belül kiszabadul.

A vizsgálat eredménye:

Az Emberrablás és váltságdíj (Kidnap and Ransom) a BBC által gyártott krimisorozat.

A brit gyártású sorozatot a BBFC (British Board of Film Classification) 15 éven felülieknek ajánlotta az alkotásban megjelenő durva erőszakra és az obszcén nyelvezetre tekintettel. A Nemzeti Filmiroda nem klasszifikálta az alkotást.

A műsorszám műfajából kiindulva a sorozat a különböző indíttatásból elkövetett bűntények, jelen esetben emberrablás részleteinek bemutatását helyezi a középpontba. A műsorszámban a kamera realista részletességgel követi az eseményeket, a közeli plánok és vágási technikák folyamatos feszültségben tartják a nézőt.

A műsorszám elején a sorozat főszereplője, King azt fontolgatja, hogy visszavonul, de végül úgy dönt, elvállal egy utolsó megbízást, hogy bizonyítson magának és üzlettársának. Az új munka Dél-Afrikába szólítja. A nyomorgó, amatőr emberrablók a jobb élet reményében foglyul ejtik Naomi Shaffer brit gyógyszerkutatót. A bűnözők állati körülmények között tartják fogva Naomit. A műsorszámban többször aprólékos részletességgel jelennek meg az elrabolt gyógyszerész nő fogvatartásának körülményei. A kutatónőt láncra verve tartják egy sötét helyiségben; a film kiemelt olyan részleteket, mint a higiénia és a komfort teljes hiánya, pl. a wc és a mosdó funkcióját egy rozsdás fémvödör tölti be, valamint megjelent a visszataszító ható börtönkosztot is, amivel megpróbálják az elrabolt nőt életben tartani. Az áldozatot a történet során számos alkalommal halálosan megfenyegetik, fegyverrel hadonásznak előtte alkoholt és kábítószert fogyasztó fogvatartói. Egy ízben – amikor megpróbál kommunikálni a férjével – brutálisan megverik: az egyik maszkos túszejtő pisztolyának markolatával arcon üti, a hangos

csattanást követően Naomi Shaffer elterül a földön, majd a későbbi képkockákon közeli felvételek láthatók az arcán lévő foltokról, valamint a nő felrepedt ajkáról.

Kiemelt intenzitású jelenet Naomi Shaffer második elrablása. A szcénában realiztikusan ábrázolják a főszereplő szenvedését. King éppen a váltságdíjat készül átadni az amatőr túszejtőknek, amikor hirtelen lövések dördülnek. Az első golyó azonnal végez az egyikükkel, majd fegyveresek ugranak ki egy terepjáróból, és megsebesítik a társát is. A férfit a vállán éri a lövedék, később félelmében több lövést is lead, amelyek közül az egyik eltalálja a túszt. Naomit az újdonsült emberrablók betuszkolják a járműbe, majd a válláról letépi a blúzt, így láthatóvá válik a golyó ütötte seb. A kamera közeli képeken mutatja, amint a fogvatartók sebhintőporral szórják be a sebet. Naomi ordít fájdalomában, a kiáltást azonban eltompítja a szájára kötött rongydarab. Az erőszak-ábrázolásnak ezt a drasztikus formáját a 16 év alatti korosztály még nem képes tolerálni, különösen akkor nem, ha az egy bonyolultabb cselekmény részeként kerül bemutatásra.

A műsorszámra jellemző, hogy a durva akciójelenetekhez nyomasztó atmoszféra párosul. Fokozza az izgalmakat, hogy ellentétben az amerikai bűnügyi filmekkel, ahol a nyomozó karaktere mindig okosabb és rafináltabb, mint az elkövető, Dominic King nincs felruházva különleges képességekkel, ellenfeleihez hasonlóan minden tudására és a szerencséire is szüksége van a siker eléréséhez. A fenti eszköz tipikus eleme a suspense thrillereknek; a zsánerben szereplő karakterek ismeretlen szituációkba kerülnek, ami növeli a sebezhetőségüket, és ezáltal a nézőben a feszültséget. Az ilyen érzelmeket generáló dramaturgiai technikák érettebb és tapasztaltabb közönséget kívánnak. Sok esetben a folyamatosan fenntartott feszültség a tényleges befogadás rovására mehet, így azokat a problémás elemeket sem lesznek képesek a gyermekek biztonsággal feldolgozni, melyek az életkoruknál fogva önmagukban nem jelentenének gondot.

A Médiatanács megállapította, hogy a műsorszám megfelelő feldolgozásához elengedhetetlen a jelentősebb médiatapasztalat. Az erőszak jelenlétére, a feldolgozásmódra és a dramaturgiára tekintettel a műsorszám a Médiaszolgáltató álláspontjával egyezően az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatári kategóriába tartozik.

Az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerint: *„Az t a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.”*

II.

Emberrablás és váltságdíj 2.

A műsorszám műfaja:	thriller/krimisorozat
Származási ország:	Egyesült Királyság
Gyártási év:	2011.

A műsorszám tartalma:

King megállapodik egy viszonylag alacsony árban Naomi Shaffer fogvatartójával, és a kutató ezt követően hazatér a családjához. A túsztárgyalót nyomasztják a csere körülményei, így továbbra is megfigyeli a Shaffer-családot. Ekkor válik világossá számára, hogy Naomi egyezséget kötött a túszejtőkkel: megszerzi a titkos képletet, amin vegyész férje dolgozik. Miután Naomi képtelen eleget tenni a követelésnek, a bűnözők keményebb módszerekhez folyamodnak, és magukkal viszik Naomi kiskorú lányát, Sallyt. Naomi férje aggódik, hogy a titkos szer képlete a feketepiacra kerül, így Dominic Kingnek nem marad más választása, mint a blöffölés. Az akció nem zajlik zökkenőmentesen, mivel a túszejtők tudomást szereznek a csalásról. Sally élete veszélyben forog, és csak King megfontolt, gyors „sakklépéseinek” köszönhetően menekül meg. A lány visszakerül a szüleihez, miközben King is elégtételt vesz a túszejtők vezetőjén.

A vizsgálat eredménye:

Az Emberrablás és váltságdíj második epizódjában a történet komorabb fordulatot vesz, a hatóságok és Dominic King számára kezd kirajzolódni, hogy sokkal többről van szó, mint a kutatónőért fizetendő váltságdíjról. Az emberrablás mögött vélhetően a szervezett bűnözés áll, Az emberrablók a feketepiacon szándékoznak értékesíteni egy „csodaszert”, melynek előállításában Naomi Shaffer férje is segédkezett.

A műsorszám implicit módon a következő problémás témák és cselekmények kerülnek megjelenítésre: csonkolás, nemi erőszak, korrupció.

A történet során a bűnözők, hogy érvényesítsék akaratukat, túsul ejtik Sally-t, Naomi tizenéves lányát. A kislányt egy ketrecben tartják fogva embertelen körülmények között. A történet drámai fordulatot vesz, amikor a túsztárgyaló megpróbálja kijátszani az emberrablókat, de hibázik. Válaszul a bűnözők megcsonkítják a lányt, eljuttatják Sally levágott ujját Dominic Kinghez. A kamera közeli képeket mutat a nylon zacskóba csomagolt levágott, véres újjáról. Majd egy későbbi snitten látható Sally, amint sokkos állapotban hever a földön, maga előtt tartva bekötött kezét.

Szintén problematikusnak tekinthető, amikor explicitté válik, hogy Naomi erőszakos közönség áldozata lett. Az aktus maga direkt módon nem kerül bemutatásra. Naomit erőszakkal, akaratára ellenére bevonszolják egy helyiségbe, majd egy férfi megragadja a tiltakozó nőt és magához húzza. Ekkor bezárul a szoba ajtaja, és már csak az áldozat kétségbeesett sikítása hallható. A műsorszám nem foglalkozik kiemelten a témával, de többször említésre kerül Naomi zaklatott állapota, aki szégyelli bevallani férjének a történeteket. Amikor Dominic King tudomást szerez az esetről, látva reakcióit, javasolja, hogy keressen fel egy szakembert, aki a segítségére lehet.

Aggályos továbbá, hogy Dominic King munkája az illegalitás határán egyensúlyoz. Több olyan módszert is alkalmaz, melyek törvénybe ütköznek (lehallgató készülékek elhelyezése, körözött bűnözőkkel, terroristákkal való egyezkedés). A legtöbb esetben King a rendőrség és a helyi hatóságok értesítése nélkül jár el, és vallja, hogy a váltságdíjért történő „cserék” esetében a legtöbb emberáldozat a rendőrség bevonásakor történik.

Az Emberrablás és váltságdíj 2. számos akciójelenetet felvonultató alkotás, amely kendőzetlenül mutatja be és járja körbe a modern világ egyik specifikus bűncselekményét, az emberrablást. A műsorszám közeli képekkel dolgozik, és gyakran időzik el olyan részleteken, mint egy-egy sérülés, zúzódás, valamint megdöbbentő eseményekkel ábrázolja a fogva tartottak félelmét és az általuk átélt kínokat. A zsarolási módszerek és trükkök, a fogvatartás körülményei és a mindenre elszánt bűnelkövetők kegyetlen magatartása rendkívüli realiztikus erővel hatnak az elemzett műsorszámokban. Az alkotás naturális ábrázolásán túl további probléma, hogy az epizódban megjelennek olyan témák, melyeknek megértéséhez a 12-16 éves korosztály még nem rendelkezik elegendő ismerettel, továbbá ezek feldolgozásához a film nem nyújt segítséget.

A Médiatanács megállapította, hogy a sorozat második epizódjában megjelenő felnőtt témákra, valamint a feldolgozás módjára és az alkotás dramaturgiájára tekintettel a műsorszám az Mttv. fentebb idézett, 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatári kategóriába tartozik.

III.

Agyó, Texas

<i>A műsorszám műfaja:</i>	western
<i>Származási ország:</i>	Olaszország
<i>Gyártási év:</i>	1966

A műsorszám tartalma:

Burt Sullivan (Franco Nero) sheriff otthagyja a munkáját, hogy Mexikóba menjen megkeresni apja gyilkosát, Ciscot. A volt sheriff és öccse egy kisvárosba érkeznek, ahol mindenki retteg a gyilkostól, aki időközben helyi kiskirályná nőtte ki magát. Cisonak van egy titka, Burt öccsének,

Jimnek ő az apja, mivel a gyilkosság után megerőszkolta Burt anyját. Jim vér szerinti apja megpróbálja elfogadtatni magát fiával. Burt és a helyiek összefognak, és együttes erővel legyőzik Cisco és bandáját.

A műsorszám külföldi és hazai korhatári besorolásai:

A külföldi filmklasszifikációs intézmények a program megtekintését a már jelentősebb médiatapasztalattal rendelkező korosztály számára ajánlották. Az IMDB (Internet Movie Database) adatai szerint a brit BBFC (British Board of Film Classification) eredetileg 15 éven aluliaknak nem ajánlotta a film megtekintését, majd 2004-ben a besorolását „12 éven felüliekre” mérsékelte. A magyar Filmiroda a 16 évnél idősebb korosztálynak ajánlotta a mű megtekintését.

A vizsgálat eredménye:

Az Agyó, Texas című filmalkotás spagetti-western. A mű középpontjában az erőszak áll, hősei a fegyveres agresszió segítségével próbálják megszabadítani a kisváros lakóit a kegyetlen despotától.

A műsorszámban tűzpárbajok, verekedések gyakran fordulnak elő, és folyamatosan izgalomban tartják a nézőket, de ábrázolásmódjuk nem tekinthető naturalisztikusnak vagy realiztikusnak. A kiskorúak védelme szempontjából aggályosak azonban azok a jelenetek, amelyek elsősorban az öncélú brutalitásukkal hívják fel magukra a figyelmet. Jim és Burt – miután megérkeznek a mexikói kisvárosba – arra lesznek figyelmesek, hogy a katonák parasztokat kísérenk a főtérre, majd egyikük, egy gyerek, szökni próbál, így Cisco kápója (Alcalde Miguel) agyonlövi. Egy másik jelenetben Alcalde kulacsából italozik, majd valamilyen titkos parancs hatására, mindannyiszor, amikor a kulacs kupakjával pukkant egyet, a katonák – akik előzőleg kivégzéshez sorakoztatták fel a helyieket – lelőnek párat a földművesek közül, egészen addig, amíg mindannyiukkal végeznek. A játékot Alcalde hahotája kíséri, később a vérengzés morálját is összefoglalja a két amerikai: „Nálunk ez így megy, idegen.” A következő problematikus jelenetben Jim a kocsmában erőszakoskodik a pincéernővel, aki nem kívánja nyilvánosan elárulni Cisco tartózkodási helyét. Később azonban segít nekik, és ezért Cisco emberei meg is gyilkolják.

Hasonló aggályokat vet fel, amikor Cisco az egyik földbirtokost úgy próbálja rávenni arra, hogy írja át a nevére területeit, hogy felakasztja a fiait, majd röviddel ezt követően, hogy meg ne fulladjanak, pisztolylövésekkel elszakítja a köteleket, végül megbélyegzi őket marha billogokkal, később pedig összeveri, majd lelövi apjukat. Ugyanilyen aggályos, amikor Cisco bevallja, hogy Jim a fia, és hogy egy erőszakos nászból fogant, amelyre rögtön Burt apjának meggyilkolása után került sor.

A nemi erőszak témája, illetve a kegyetlenkedések csak azért nem teszik indokolttá a felnőtt nézőknek szóló, V. korhatári kategória alkalmazását, mert a kérdéskörök megformálása utalásszerű marad. A történések western kulisszák előtt játszódnak, és a több mint 50 évvel ezelőtti ábrázolási módszereknek engedelmessé válnak, így az események valóságra vonatkozathatósága alacsonynak tekinthető.

A 12-16 éves korosztály már képes a magasabb izgalmi szint elviselésére. A fenyegetettség és a félelem érzése a védendő korosztálynál már kevésbé játszik szerepet. Csekély mértékben riasztják őket a közvetlenül felismerhető fenyegetések, a felgyülemlett feszültséget képesek távolságtartóbban kezelni, ha elegendő arra utaló jel van, hogy az nem valóságos.

A műsorszámban problematikus jelenetei:

II. DVD fejezet – 15:22-17:45

Alcalde Miguel vezetésével katonák kísérik a falusiakat a főtérre. Burt és Jim éppen a bankból lépnek ki, amikor a falhoz állított parasztok közül az egyik tízéves forma fiú szökni próbál. Alcalde lóhátról pisztollyal agyonlövi, majd nevetni kezd. A többi szereplő elhűlve figyeli a jelenetet, később a kamera közelebről is megmutatja a holttestet. A kivégzéshez felsorakoztatott áldozatok és hóhéraik karnyújtásnyira állnak egymástól. Alcalde kulcsáról leemeli a kupakot,

ekkor halk pukkanás hallható, mire az egyik katona közvetlen közlőről hasba lő egy parasztot. A kápó megismétli az előző pukkanást, ekkor két földművest lőnek keresztül puskával, Alcalde mindannyiszor hahotázik. Az áldozatok elfogynak, a katonák elvonulnak, a főszerelők pedig odasétálnak a kocsmá előtt álldogáló Alcalde-hoz, majd Burt megkérdezi: „*Mi volt a bűnük?*”

Alcalde: „*Loptak, amigo.*”

Burt: „*Ennyi az egész.*”

Alcalde: „*Menj, és kérdezd meg őket! (nevetés) Nálunk ez így megy, idegen.*”

II. DVD fejezet – 19:13-19:36

Jim megkérdezi a pincéernőt, hogy ismeri-e Ciscot. A nő nem válaszol, ezért egy ezüst dollárost dob a pultra motivációként. Ekkor kijelenti, hogy nincs szerencséje ismerni az illetőt. Jim megragadja a karját, és a pulthoz rántja. A kocsmá közönsége mindezt közömbösen figyeli, Jim a kezébe nyomja a pénzt.

Jim: „*Talán csak nem jól emlékszel, ez majd segíteni fog!*”

A nő Jimhez vágja a dollárt.

III. DVD fejezet – 04:47-07:25

Cisco pisztolyt tart a kezében, valamivel távolabb három férfi lóháton várakozik az akasztófák alatt, kivégzéshez készülődnek. Lövések dördülnek, a lovak elszabadulnak, az áldozatok himbálódzni kezdenek a bitókon. Cisco ellövi a köteleket, így az áldozatok az akasztófákról a földre esnek. Később a férfiakat a bitók elé állítják, hátukról letépi az ingüket, és marha billogokkal megbélyegzik őket. A jelenetet nem mutatják, csak hörgésüket, jajgatásukat hallani. Később Cisco ügyintézője jelent, beszámol az elkobzott földekről, a prostituáltak eladott lányokról, illetve a likvidált parasztokról. Főnöke nincs elragadtatva a kegyetlen módszerektől, mérsékletre inti alkalmazottját. Később Cisco a férfiak apjához sétál, majd megkérdezi őt: „*Halálra ítéled a fiaidat?*”

Földbirtokos: „*Te szörnyeteg!*”

Cisco egyik embere valamit odanyújt a főnökének, aki ezen annyira feldühödik, hogy pisztolya markolatával fejen sújtja a birtokost, majd agyonlövi.

IV. DVD fejezet – 09:49-10:40

Burt: „*Mi köze ehhez Jimnek?*”

Cisco: „*Jim az én fiam. Kölyök voltál, amikor magamévá tettem az anyádat. Esztelen, örült pillanat volt, de haláláig őriztem az emlékét, sose felejtettem el.*”

Eközben Burt szemei előtt megelevenednek az emlékképek, a büntény csak utalásszerűen látható.

A Médiatanács megállapította, hogy a műsorszám, tekintettel a folyamatosan ismétlődő, visszatérő erőszakos tartalmakra, az Mttv. fentebb idézett, 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatár-kategóriába tartozik.

IV.

Ip Man: A becsület útján

A műsorszám műfaja:	akciófilm
Származási ország:	Hong Kong, Kína
Gyártási év:	2008

A műsorszám tartalma:

Az életrajzi ihletésű film a legendás Yip (Ip) mesternek állít emléket, aki a Wing Chun kung-fu kiemelkedő tanítója volt. Foshan városában Kína japán megszállása előtt béke uralkodik. A helyiek körében egyre népszerűbbek a harcművészeti iskolák, a mesterek mind Ip Mannel szeretnének megmérkőzni, hogy bizonyítsák rátermettségüket, de mindig alulmaradnak. A háború kirobbanása azonban a legnagyobb tanítót is nélkülözésre készíti. El kell hagynia házáat, szénlapátolásból kell eltartania családját. A várost Miura japán ezredes tartja uralma alatt. Az ezredes egy arénát épített, hogy a japán-kínai harcstílusok megmérettessenek egymással. Saját

képzett katonáit küldi a nyomorgó harcművészek ellen élelemért cserébe. Ip mester miután két barátját is elveszti az egyenlőtlen küzdelemben, úgy dönt, visszaszerzi a város becsületét: egyszerre tíz emberrel szemben győzedelmeskedik, majd távozik az arénából. Miura Ip Man keresését rendeli el, mert katonái új kiképzőjét látja a mesterben. Ip bujkálni kényszerül, a hadvezér azonban mindent bevet célja megvalósításáért, sorra fenyíti és félemlíti meg Yip barátait. Így végül a mester föladja magát, és küzdelemre hívja Miurat, bizonyítva Kína fölényét a japánok legjobbjá felett. A nyilvános összecsapásban a mester győz, mégsem távozik szabadon, a meccs végeztével az ezredes a fegyverével súlyosan megsebzí. Az eseményeket végig követő tömeg felbolydul, így végül Ipnek sikerül elhagynia a várost: családjával Hong Kongba indul a jobb élet reményében.

A vizsgálat eredménye:

A külföldi filmklasszifikációs intézmények a program megtekintését a már jelentősebb médiatapasztalattal rendelkező korosztály számára ajánlották. Az IMDB (Internet Movie Database) adatai szerint az amerikai MPAA (Motion Picture Association of America) az alkotást „R” („korlátozott” [restricted]) minősítéssel látta el. A brit BBFC (British Board of Film Classification) a film megtekintését a 15 éven felüli korosztálynak ajánlotta, a német FSK pedig kizárólag 18 éven felülieknek proponálta a művet. A filmalkotást a Nemzeti Filmiroda nem klasszifikálta.

A műsorszám akciófilm, a harcművészeti ágakat bemutató filmekre jellemző módon főként a látványos koreográfiákból, illetve az erőszakosan megoldott konfliktusokból építkeznek. A főhős nyugodt, békeszerető természete ellenére kiemelkedő harctudásával állítja helyre a békét és védi meg a város becsületét. A filmben a test-test elleni erőszak a leghangsúlyosabb, de fegyveres jelenetek is bemutatásra kerülnek (pisztoly, kard, lándzsa stb.). Mindezek halmozott és rendkívül naturalisztikus ábrázolása (csonttörések, vér, sérülések stb.) teszik problematikusá a műsorszámot.

A brutalitás mértéke néhány esetben eléri azt a szintet, amelynek feldolgozása már nem a védendő korosztály médiatapasztalatától, sokkal inkább az élettapasztalatától függ. A sérüléseket nyíltan, részletezően bemutató – sokszor lassított – jelenetek a védendő korosztály számos tagjánál szorongást válthatnak ki. A műsorszámban megjelentek (Miura és beosztott katonái révén) az emberi kegyetlenkedés szélsőségesebb megnyilvánulásai is. Az ezredes például a tábornok engedélye nélkül – példastatuálási céllal – lövi fejbe az egyik harcmestert, miután a férfi az elvesztett küzdelme után a már kiérdemelt csekély enivalóhoz nyúl (3. szegmens 09:50–11:00, a jelenet lassítva szemlélteti, amint a lövedék a koponyát éri, majd a fejből nagy mennyiségű vér ömlik a rizses zsákra). Hasonlóan erőszakos rész Ip mester viadala a japán harcosokkal. Itt a láb- és fejtöréseket rendkívül naturalisztikusan mutatta be az alkotás. Jellemzőek a premier plánban ábrázolt, lassított jelenetek, melyek többnyire szenvedő, véres arcokat mutattak be (például 5. szegmens 6:45–9:00, felvétel a félholtra vert kapitányról vagy a 7. rész 8:15–10:10 jelenete a meglőtt, majd földre zuhanó Ip mesterről).

Problematikus, hogy a fent bemutatott erőszakos tartalmakat nem kompenzálta vagy helytelenítette az alkotás, Ip mester csak szóban ítélte el az agressziót, tetteiben pont az ellenkezője volt érzékelhető.

Aggályos továbbá, hogy a filmben több esetben láthatók gyermekek és nők kiszolgáltatott, illetve megfélemlített helyzetben. Az egyik jelenetben a szöveggyár vezetőjének fiára támadnak rá a helyi banditák, jól helyben hagyva a gyermeket. Ugyanaz a gyerek később szintén harcolni kényszerül a gyár dolgozóival, köztük nőekkel (5. rész 00:28–1:16, 6. szegmens 00:37–4:40). Ip mester fia is számos alkalommal szemtanúja az agresszív összecsapásoknak.

Az erőszakos jelenetek száma és intenzitása meghaladta a 18 éven aluli korosztály számára még elfogadható mértéket.

Problémás jelenetek:

2. szegmens 02:25–02:40

A japán megszállás képei. Holttestek hevernek az utcán, két embert puskával végeznek ki a katonák.

3. szegmens 09:50–11:00

Az egyik mester három emberrel küzd meg. Miután vereséget szenved, és a rizses zsákért nyúl, hirtelen fejbe lövik (látható, amint a lövedék a koponyát éri). A földre zuhan, vére a padlóra ömlik.

4. szegmens 02:30–04:20

Elnyújtott küzdelem folyik Ip mester és tíz japán katona között. A férfi kegyetlen bosszút áll a társa haláláért. Csonttörések, véres sebesülések halmozottan láthatók (egyiküknek a combját töri – a látvány rendkívül naturalisztikus, másoknak az arcát veri teljes erővel), Ip az eszméletlenségig üti ellenfeleit.

5. szegmens 6:45–9:00

Az ezredes - miután megveri a tolmácsként dolgozó kapitányt - elvezeteti magát Ip mesterhez. Először óvodáskorú fiát félemlíti meg fegyverrel, majd a felesége felé veszi az irányt, de Ip megállítja, és mindhárom japánt az eszméletlenségig veri. A kapitány az alélt ezredest rugdossa, majd a vágókép után felcserélődnek a szerepek: már a dühös ezredes veri agyba-főbe bottal a tolmácsát. (A kamera lassított premier plánt mutat a kapitány fejéről, a férfi száján és arcán ömlik a vér.)

6. szegmens 00:37–4:40

A banditák visszatérnek a gyárba. Újra az igazgató fiára, majd a dolgozókra (köztük nőkre is) támadnak. Elnyújtott küzdelem folyik, amelyben végül Ip legyőzi a betolakodókat.

7. szegmens 4:30–7:30

A mester félholtra veri az ezredest. A katona fejét ért ütések lassítva és közelről láthatók, a csonttörések akusztikusan felerősítettek, Miura arca tiszta vér.

7. szegmens 8:15–10:10

Miközben lassítva újra láthatók a japán megszállás áldozatai és a mestert ünneplő tömeg, az ezredes rálő Ip-re (látható a lövedék testbe fúródása, a vér fröccsenése). A golyó súlyosan megsebzí a férfit, ájultan esik le az emelvényről, ami lassítva látható. Az eseménynek a felesége és a fia is tanúja. A földön minden véres lesz a teste körül. A kapitány a felfegyverzett ezredessel dulakodva végül fejbe lövi a japán férfit.

A Médiatanács megállapította, hogy a felkavaró erőszakos elemek számára, azok naturális bemutatására, továbbá a sebesülések élethű ábrázolására tekintettel a műsorszám az Mttv. 9. § (6) bekezdése szerinti V. korhatári kategóriába tartozik.

Az Mttv. 9. § (6) bekezdése szerint: „Az a műsorszámot, amely alkalmas a kiskorúak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy meghatározó eleme az erőszak, illetve szexualitás közvetlen, naturális ábrázolása, az V. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizennyolc éven aluliak számára nem ajánlott.”

V.

Ip Man: A nagymester

A műsorszám műfaja:

akciófilm

Származási ország:

Hong Kong

Gyártási év:

2010.

A műsorszám tartalma:

A film az Ip Man négyrészes sorozat második darabja, mely a kung-fu nagymesternek állít emléket. A rész Hong Kongban játszódik, ahová Ip Man menekülni kényszerül a japán megszállás elől, és ahol kung-fu iskolát nyit és megkezd a tanítást. Az anyagi gondokkal küzdő mesternek harcba kell szállnia a többi tanítóval, hogy megőrizhesse iskoláját, továbbá a korrupst angol rendőrökkel is. A harcművészetekkel foglalkozó filmek hagyományaihoz híven a konfliktusok a ringben rendeződnek: Ip Man legyőzi Twistert, az angol bokszolót, és elnyeri a többi mester, illetve a tanítványok megbecsülését is.

A műsorszám külföldi és hazai korhatári besorolásai

A külföldi filmklasszifikációs intézmények a program megtekintését a már jelentősebb médiatapasztalattal rendelkező korosztály számára ajánlották. Az IMDB (Internet Movie Database) adatai szerint az amerikai MPAA (Motion Picture Association of America) az alkotást „R” (korlátozott [restricted]) jelöléssel látta el, a brit BBFC (British Board of Film Classification) 15 éven aluliaknak, míg a német FSK (Freiwillige Selbstkontrolle der Filmwirtschaft) 18 éven aluliaknak nem ajánlotta a mű megtekintését. A Médiaszolgáltató által beküldött változat négy perccel rövidebb az eredeti verziónál, így feltételezhető, hogy a művet megvágták. A filmalkotást a Nemzeti Filmiroda nem klasszifikálta.

A vizsgálat eredménye:

A műsorszám távol-keleti akciófilm. Középpontjába az iskolaalapítás nehézségeit helyezték az alkotók. Ip Mannek ki kell lépnie Hong Kongban az ismeretlenség homályából annak érdekében, hogy el tudja tartani a családját, illetve születendő gyermekét. A nehézségeken a kung-fu segíti át. A főszereplő, Ip Man figurája mentes a kettős értékrendtől, kiáll a tanítványaiért, segíti őket, soha nem kezdeményezi az összecsapásokat, mindig csak a védekezés érdekében használja a tudását. A film dramaturgiája egyszerű, lineáris vezetésű, így könnyen érthető és követhető.

A film egyik problematikus vonása, hogy a szereplők gyakran a harcművészet gyakorlásán keresztül lépnek interakcióba egymással, Ip Man szinte minden egyes szereplővel összeméri az erejét. A film története nem más, mint különböző, pusztán kézzel folytatott harcok sorozata. A film központi témája a fizikai erőszak, ugyanakkor néhány kivételtől, főként a halpiacon történt összecsapástól eltekintve, sportszerű, szabályozott keretek között folyik a harc, illetve – az angol bokszbajnokkal folytatott küzdelmeket nem számítva – a konfliktusokban résztvevők nem sérülnek meg komolyabban. A film leginkább aggályos jelenetei a Twisterrel folytatott összecsapások: Hung Chun-Nam mestert az angol bokszoló brutálisan összeveri, arcán több véres seb éktelenkedik, vért köp stb., később az idős tanító bele is hal a harcba. Ip Man bosszút áll a barátjáért, és hasonló módon helyben hagyja az öklözőt is (a bokszbajnok ugyan túléli az összecsapást). A mű a felgyülemlett feszültséget happy end-del vezeti le, az alkotás a kultúrák közötti párbeszéd és a békés rendezés hangsúlyozásával zárul, a film végén a morális rend is helyreáll: a korrupst angol rendőrt letartóztatják.

A film bővelkedik akciódús jelenetekben, de az erőszakos tartalmak biztonsággal feldolgozhatók a 16 éven felüli nézők számára, különös tekintettel arra, hogy két kivételtől eltekintve a sérülések nyílt, közvetlen bemutatását a műsorszám kerüli.

A Médiatanács megállapította, hogy a fentebb említett két véres összecsapásra tekintettel a műsorszám az Mttv. fentebb idézett 9. § (5) bekezdés szerinti IV. korhatár-kategóriába tartozik.

VI.

Ip Man: A legenda születése

<i>A műsorszám műfaja:</i>	akciófilm
<i>Származási ország:</i>	Hong Kong
<i>Gyártási év:</i>	2010

A műsorszám tartalma:

Ip Man gyerekként kerül Chan Wah-shun kung-fu iskolájába fogadott testvérével, Ip Tin-chi-vel együtt. A mester halála után a tanítást Ng Chung veszi át, aki végigkíséri a fiúk felnőtté válását. Ip csak az egyetemi évek alatt hagyja el Foshan városát, visszatértekor egy teljesen megváltozott közeg fogadja. Testvére szerepet kap a helyi politikai életben, egyre befolyásosabbá válik. A karrierépítés mögött azonban ellenséges érdekek állnak, Tin-chi valójában a japánokkal szövetségesen jut ranghoz és elismeréshez. Felsőbb utasításra saját esküvője napján végez felesége keresztapjával, mégis Ip Mant vádolják meg a gyilkossággal. A fiú börtönbe kerül, ahonnan leendő menyasszonya menti meg. Ip és a mester időközben rájön az árulására. A japánok ezért megfenyegetik Ip Tin-chit, hogy ha nem végez a tanítójával, ők ölik meg állapotos feleségét. A férfi így kénytelen elárulni Ng Chungot, több samuráj harcos kíséretében támad mesterére. Ip Tin-chi a végső összecsapást a testvérével vívja meg. Ip Man legyőzi fogadott bátyját, aki bevallja, hogy 12 évesen japán kémként csempészték be Kínába. Tehát mindvégig azt tette, amit elvártak tőle a hazájában. Közben Ip testvére feleségét menti meg a fogságból, Ip Tin-chi harakirit követ el szégyenében. Ip Man a történetek után harciskolát nyit és elveszi menyasszonyát.

A vizsgálat eredménye:

A legenda születése a híres Wing Chun mester életének korai éveiből merít, leginkább a harcművész felnőtté válásának nehézségeit mutatja be, illetve a kung-fuban elért fejlődését, kivételes tehetségét emeli ki.

A műsorszám műfaja akciófilm, a látványos harcjelenetek kulcsfontosságúak a néző figyelmének fenntartásában, az erkölcsi tanítás háttérbe szorul. A küzdelmek többsége inkább a Wing Chun módszer bemutatására korlátozódik, a tanítványok jól megkoreografált módon, tét nélkül küzdenek meg egymással a jelenetek többségében. Céljuk, hogy egymástól tanulva fejleszthessék saját kung-fu tudásukat. A film utolsó harmadában látható, elnyújtott küzdelem Ip Tin-chi és a mester, valamint a két testvér között durvább agressziót is tartalmaz. A jelenetben többen súlyos, halálos sérülést szenvednek, például Ip Man a samuráj vezér lányát vágja egy oszlophoz. A nő teste ezután egy asztallámba fúródik. Később Ip testvérenek combcsontját törí el egy naturalisztikus jelenetben, amitől a férfi kénytelen feladni a küzdelmet.

Aggályos, hogy a filmben kétszer is megjelenik szuicid motívum. Elsőként Ip Tin-chi várandós felesége próbál végezni magával, akit a férje az utolsó pillanatban ment meg a fulladástól. Később a férj harakirije látható.

A Médiatanács klasszifikációs ajánlása kimondja, hogy a 12-16 éves korosztálynál még kerülendők *„az utánozható, veszélyes mutatványok, amelyek a bátorság, „bevállalósság” próbájaként jelennek meg, illetve az öngyilkosság vagy az arra irányuló kísérlet direkt módon való bemutatása sem javasolt*”. A pszichésen labilis karakterek a serdülőkben bizonytalanságot kelthetnek, e magatartásformák akár vonzóak is lehetnek számukra.

A drámai hatást növeli a filmben, amikor Ip Tin-chi felesége a sokkoló események és a durva bánásmód következtében elvetél. A néző láthatja a megtört asszonyt (lábán és ruháján vérfoltok árulkodnak a tragédiáról), aki szégyenként éli meg a történeteket. A jelenet szorongást válthat ki a 16 éven aluli kiskorúakból, azonban a 16 év felettiek a vázolt feszültséget már képesek feldolgozni, rendelkeznek akkora médiatapasztalattal, hogy az erőszakos és drámai elemekből fakadó frusztrációt feloldják.

A Médiatanács megállapította, hogy a felkavaró drámai elemek számára, azok feldolgozásának problematikus voltára, valamint a harcművészeti jelenetek naturális bemutatására való tekintettel a műsorszám az Mttv. fentebb idézett 9. § (5) bekezdés szerint IV. korhatár-kategóriába tartozik.

A fentiekre figyelemmel a Médiatanács az Mttv. 182. § e) pontja szerinti hatáskörében az Emberrablás és váltságdíj 1. és 2. epizódja, az Agyó, Texas, az Ip Man: A nagymester és az Ip

Man: A legenda születése című műsorszámok IV. korhatár-kategóriába, valamint az Ip Man: A becsület útján című műsorszám V. korhatári kategóriába sorolásáról határozott.

Az eljárás során a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 153. §-ában foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel.

Az Mttv. 9. § (9) bekezdése alapján a Médiatanácsnak a műsorszámok korhatári kategóriába sorolásról a műsorszámok átadásától számított tizenöt napon belül kellett határoznia.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, a jogorvoslat előterjesztésének határidejére és helyére vonatkozó tájékoztatás az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésében, a bírósági eljárásról szóló tájékoztatás az Mttv. 164. § (1) bekezdésében, a halasztó hatály a Ket. 110. § (1) bekezdésében, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul.

Budapest, 2014. január 21.

A Médiatanács nevében:

dr. Karas Monika
elnök

Dr. Koltay András
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat